

GEREC news 8

Puolivuotisjulkaisu 1/2022

Kesäkuu 2022

The Half-Year Edition 1/2022

June 2022

Sisällys / Contents

JYVÄSKYLÄ	1
TAMPERE	13
JYVÄSKYLÄ & TAMPERE	25

JYVÄSKYLÄ

Julkaisut / Publications

Dawes P, Newall J, Graham P, Osmond C, **von Bonsdorff MB**, Eriksson JG. Early life influences on hearing in adulthood: A systematic review and two-step individual patient data meta-analysis. *Ear and Hearing*, 2021 Dec 8. doi: 10.1097/AUD.0000000000001163.

Aarno Dietz, Antje Heinrich, **Timo Törmäkangas**, Matti Iso-Mustajärvi, Petrus Miettinen, Tytti Willberg and Pia Linder. The effectiveness of cochlear implantation on performance-based and patient-reported outcome measures in Finnish recipients. *Frontiers in Neuroscience* (hyväksytty julkaistavaksi).

Eriksson JG, Salonen MK, **von Bonsdorff MB**, Wasenius N, Kajantie E, Kautiainen H, Mikkola TM. Adiposity-Related Predictors of Vascular Aging From a Life Course Perspective-Findings From the Helsinki Birth Cohort Study. *Front Cardiovasc Med*. 2022 Apr 14;9:865544.

Eriksson MD, Eriksson JG, Korhonen P, Salonen MK, Mikkola TM, Kajantie E, Wasenius NS, **von Bonsdorff M**, Kautiainen H, Laine MK. Non-melancholic depressive symptoms are associated with above average fat mass index in the Helsinki birth cohort study. *Sci Rep*. 2022;12:6987.

Föhr T, Törmäkangas T, Lankila H, **Viljanen A, Rantanen T**, Ollikainen M, Kaprio J, **Sillanpää E**. The association between epigenetic clocks and physical functioning in older women: a three-year follow-up. *J Gerontol A Biol Sci Med Sci*. 2021 Sep 20:glab270. doi: 10.1093/gerona/glab270. Epub ahead of print. PMID: 34543398.

Haapanen M, Strandberg TE, **Törmäkangas T**, von Bonsdorff ME, Strandberg A, **von Bonsdorff MB**. Retirement as a predictor of physical functioning trajectories among older businessmen. BMC Geriatr. 2022;22:279.

Haapanen MJ, Jylhävä J, Kortelainen L, Mikkola TM, Salonen M, Wasenius N, Kajantie E, Eriksson JG, **von Bonsdorff MB**. Early life factors as predictors of age-associated deficit accumulation across 17 years from midlife to old age. J Gerontol Med Sci, doi: 10.1093/gerona/glac007.

Ikonen JN, Eriksson JG, **von Bonsdorff MB**, Kajantie E, Arponen O, Haapanen MJ. The utilization of primary healthcare services among frail older adults - findings from the Helsinki Birth Cohort Study. BMC Geriatr 2022;22:79.

Juppi, H.-K., Sipilä, S., Fachada, V., Hyvärinen, M., Cronin, N., Aukee, P., **Karppinen, J. E.**, Selänne, H., Kujala, U. M., Kovanen, V., **Karvinen, S.**, & **Laakkonen, E. K.** (2022). Total and regional body adiposity increases during menopause—evidence from a follow-up study. Aging Cell, 00, e13621. <https://doi.org/10.1111/ace1.13621>

Tiedote: <https://www.jyu.fi/fi/ajankohtaista/arkisto/2022/05/liikunta-ja-terveellinen-ruokavalio-vaihdevuosien-aikana-auttavat-suojaamaan-rasvankertymisen-haitoilta>

Press release: <https://www.jyu.fi/en/current/archive/2022/05/physical-activity-and-healthy-diet-during-menopause-help-to-protect-from-the-health-risks-associated-with-increased-adiposity>

Jari E. Karppinen, Timo Törmäkangas, Urho M. Kujala, **Sarianna Sipilä**, Jari Laukkanen, Pauliina Aukee, Vuokko Kovanen, **Eija K. Laakkonen**, Menopause modulates the circulating metabolome: evidence from a prospective cohort study, European Journal of Preventive Cardiology, 2022;, zwac060, <https://doi.org/10.1093/eurjpc/zwac060>

Tiedote: <https://www.jyu.fi/fi/ajankohtaista/arkisto/2022/05/vaihdevuosien-hormonimuutos-muokkaa-naisten-aineenvaihduntaa>

Press release: <https://www.jyu.fi/en/current/archive/2022/05/menopausal-hormonal-shift-alters-women2019s-metabolism>

Karvinen S, Fachada V, Sahinaho UM, Pekkala S, Lautaoja JH, Mäntyselkä S, Permi P, Hulmi JJ, Silvennoinen M, Kainulainen H. Branched-Chain Amino Acid Deprivation Decreases Lipid Oxidation and Lipogenesis in C2C12 Myotubes. Metabolites. 2022 Apr 5;12(4):328. doi: 10.3390/metabo12040328. PMID: 35448515; PMCID: PMC9031053.

Kekäläinen T., Karvonen J., **Törmäkangas T.**, Pulkkinen L. & **Kokko K** (2022) Pathways from childhood socioemotional characteristics and cognitive skills to midlife health behaviours. Psychology & Health, DOI: 10.1080/08870446.2022.2041639

Tiedote: <https://www.gerec.fi/lasten-kayttaytymisen-erot-heijastuvat-keski-ian-terveyskayttaytymiseen/>

Press release: <https://www.jyu.fi/en/current/archive/2022/04/differences-in-children2019s-behaviour-predict-midlife-health-behaviours>

Kekäläinen, T., Tammelin, T. H., Hagger, M. S., Lintunen, T., **Hyvärinen, M.**, Kujala, U. M., **Laakkonen, E. K.**, & **Kokko, K.** (2022). Personality, motivational, and social cognition predictors of leisure-time physical activity. Psychology of Sport and Exercise. 102135. <https://doi.org/10.1016/j.psychsport.2022.102135>

Kiuru, H. (2022). Aktiivisen ikääntymisen diskurssi Helsingin Sanomien pääkirjoitusaukeamalla vuosina 2000-2015. Gerontologia. <https://doi.org/10.23989/gerontologia.109935>

Jenni Kulmala, Elisa Tiilikainen, **Inna Lisko**, Tiia Ngandu, Miia Kivipelto, Alina Solomon. Personal Social Networks of Community-Dwelling Oldest Old During the Covid-19 Pandemic—A Qualitative Study. *Front. Public Health*, 24 December 2021 <https://doi.org/10.3389/fpubh.2021.770965> Available: <https://www.frontiersin.org/articles/10.3389/fpubh.2021.770965/full>

Tiedote: <https://www.gerec.fi/yli-80-vuotiaiden-sosiaalisissa-suhteissa-tapahtuneet-muutokset-pandemian-aikana-ovat-olleet-hyvin-moninaisia/>

Kröger, T. (2022). *Care Poverty: When Older People's Needs Remain Unmet*. Palgrave Macmillan. Sustainable Development Goals Series, 10. <https://doi.org/10.1007/978-3-030-97243-1>

Laakkonen EK, Karppinen JE, Lehti S, Lee E, Pesonen E, **Juppi H-K**, Kujala UM, Haapala EA, Aukee P, Laukkanen JA and Ihalainen JK (2021) Associations of Sex Hormones and Hormonal Status With Arterial Stiffness in a Female Sample From Reproductive Years to Menopause. *Front. Endocrinol.* 12:765916. <https://doi.org/10.3389/fendo.2021.765916>

Sanna Laaksonen, Eeva Kettunen, Eva Sutinen, Ilkka Ilonen, Tapio Vehmas, **Timo Törmäkangas**, Jari Räsänen, Henrik Wolff, Marjukka Myllärniemi. (2022). Pulmonary Asbestos Fiber Burden is Related to Patient Survival in Malignant Pleural Mesothelioma. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.jtho.2022.03.012>.

Lahti AM, Mikkola TM, Salonen M, Wasenius N, Sarvimäki A, Eriksson JG, **von Bonsdorff MB**. Mental, Physical and Social Functioning in Independently Living Senior House Residents and Community-Dwelling Older Adults. *Int. J. Environ. Res. Public Health* 2021;18;12299.

Tiedote: <https://www.jyu.fi/fi/ajankohtaista/arkisto/2021/12/senioritaloissa-asuvilla-miehilla-on-enemman-toiminnanvajautta-ja-naisilla-yksinaisyytta>

Mikkola TM, Mänty M, Kautiainen H, **von Bonsdorff MB**, Haanpää M, Koponen H, Kröger T, Eriksson JG. Work incapacity among family caregivers: a record linkage study. *J Epidemiol Com Health*.

Rantalainen, T., Koivunen, K., Portegijs, E., Rantanen, T., Palmberg, L., Karavirta, L., & Chastin, S. (2022). Is Complexity of Daily Activity Associated with Physical Function and Life Space Mobility among Older Adults?. *Medicine and science in sports and exercise*, 10.1249/MSS.0000000000002883. Advance online publication. <https://doi.org/10.1249/MSS.0000000000002883>

Selenius J, Silveira PP, Salonen MK, Kautiainen H, **von Bonsdorff MB**, Kajantie E, Lahti J, Eriksson JG, Wasenius NS. The relationship between health-related quality of life and melancholic depressive symptoms – modification by brain insulin receptor gene network. *Sci Rep*, 2021;11:21588.

Tirkkonen, A., Kekäläinen, T., Aukee, P., Kujala, U. M., Laakkonen, E. K., Kokko, K., & Sipilä, S. (2022). Bidirectional associations between cognitive functions and walking performance among middle-aged women. *Menopause*, 29, 200–209. doi: [10.1097/GME.0000000000001896](https://doi.org/10.1097/GME.0000000000001896)

Tiedote: <https://www.jyu.fi/fi/ajankohtaista/arkisto/2022/01/keski-ikaisten-naisten-tiedonkasittelytaidot-eivat-muutu-vaihdevuosien-aikana/>

Turunen, K. M., **Kokko, K., Kekäläinen, T.**, Alén, M., Hänninen, T., **Pynnönen, K.**, Laukkanen, P., **Tirkkonen, A., Törmäkangas, T., & Sipilä, S.** (2022). Associations of neuroticism with falls in older adults: Do psychological factors mediate the association? *Ageing and Mental Health*, 26, 77–85. doi: [10.1080/13607863.2020.1841735](https://doi.org/10.1080/13607863.2020.1841735)

Katri M Turunen, Anna Tirkkonen, Tiina Savikangas, Tuomo Hänninen, Markku Alen, Roger A Fielding, **Miia Kivipelto**, Anna Stigsdotter Neely, **Timo Törmäkangas, Sarianna Sipilä**. Effects of Physical and Cognitive Training on Falls and Concern About Falling in Older Adults: Results From a Randomized Controlled Trial, *The Journals of Gerontology: Series A*, 2021;, glab375, <https://doi.org/10.1093/gerona/glab375>

Muut julkaisut/Other publications

Keskinen K. Fyysisen ympäristön piirteet, kävelyvaikeudet ja fyysinen aktiivisuus iäkkäillä ihmisillä. 2021. Gerontologia 35 (4), 391–396. <https://doi.org/10.23989/gerontologia.110278>

Koivunen, K. Hyvä fyysinen toimintakyky auttaa iäkkäitä ihmisiä selviytymään vastoinikäymisistä. 2021. Fysioterapia, 68 (6), 58. <https://edockerfiles.com/438018e2-8e65-11ec-b4ce-00155d64030a/sharedstory.html?story=text11616.txt>

Väitökset / Dissertations

Dmitriy Bondarevin gerontologian ja kansanterveyden alan väitöskirja ' The Role of Physical Activity in the Relationship between Menopausal Status, Physical Performance and Mental Well-Being' /' Fyysisen aktiivisuuden rooli vaihdevuosien tilan, fyysisen suorituskyvyn ja henkisen hyvinvoinnin välisessä suhteessa' tarkistettiin perjantaina 20.5.2022 Jyväskylän yliopistossa. Opponenttina toimi ylilääkäri Riitta Luoto Kansaneläkelaitokselta ja kustoksena dekaani **Sarianna Sipilä** Jyväskylän yliopistosta.

Väitöskirja on luettavissa JYX-julkaisuarkistossa: <https://jyx.jyu.fi/handle/123456789/81013>

The examination session of **Dmitriy Bondarev's** dissertation in Gerontology and Public Health *The Role of Physical Activity in the Relationship between Menopausal Status, Physical Performance and Mental Well-Being* was held on 20th of May 2022. The opponent was Medical director Riitta Luoto (The Social Insurance Institution of Finland, Kela) and the custos was Dean **Sarianna Sipilä** (University of Jyväskylä).

<https://jyx.jyu.fi/handle/123456789/81013>

Laura Joensuun liikuntalääketieteen väitöskirja "*Longitudinal study on physical fitness characteristics in adolescents with special reference to the determinants of change and associations with perceived health*" tarkastettiin Jyväskylän yliopistossa 14.1.2022. Vastaväittäjänä toimi professori Francisco B. Ortega (University of Granada, Espanja) ja kustoksena professori Jari Parkkari (Jyväskylän yliopisto).

Väitöstutkimusta ovat rahoittaneet opetus- ja kulttuuriministeriö, Juho Vainion säätiö ja Jyväskylän yliopisto. Väitöskirja on luettavissa JYX-julkaisuarkistossa: <https://jyx.jyu.fi/handle/123456789/78934>

M.Sc. **Laura Joensuu** defended her doctoral dissertation in Sport Medicine "Longitudinal study on physical fitness characteristics in adolescents with special reference to the determinants of change and associations with perceived health" on 14th of January 2022. The opponent was Professor Francisco B. Ortega (University of Granada, Spain) and the custos was Professor Jari Parkkari (University of Jyväskylä).

<https://jyx.jyu.fi/handle/123456789/78934>

Paljon onnea Dmitriy ja Laura!

Warmest congratulations, Dmitriy and Laura!

Rahoitukset/Funding

Suomen Akatemia on myöntänyt nelivuotisen hankerahan Juulia Jylhävän ja **Mikaela von Bonsdorffin** hankkeelle. Tutkimushankkeessa “Paving the way for healthy aging: analysis and development of an electronic frailty index for Finnish healthcare to identify vulnerable individuals at early stages (FINEFI)” tutkitaan, miten potilastietojärjestelmien tietoja voitaisiin hyödyntää luomaan joka lääkäri- ja hoitajakäynnillä päivittyvä elektroninen frailtyindeksi, eli hauraus-raihnausoireyhtymän indeksi. Indeksillä on eräänlainen biologisen vanhenemisen mittari ja sen avulla voidaan varhaisessa vaiheessa identifioida ne henkilöt, joilla on suurin riski negatiivisille päätapahtumille ja täten suurin tarve tarkemmalle seurannalle ja räätälöidylle hoidolle.

Tutkimuksessa hyödynnetään uudella tavalla tekoälyperusteista tekstilouhintaa, jonka avulla voidaan tunnistaa potilastietojärjestelmien tiedoista ilmaisuja ja lauseita, joiden avulla frailtyideksi muodostetaan. Tutkimus luo pohjaa uudelle analytiikalle ja diagnostiikalle, jonka avulla voitaisiin tulevaisuudessa ennaltaehkäistä paremmin terveyden heikkenemistä ja kohdistaa interventioita niihin henkilöihin, jotka niistä eniten hyötyvät. Tutkimus toteutetaan Tampereen yliopistossa ja Jyväskylän yliopistossa sekä Gerontologian tutkimuskeskus GERECESSissä. Yliopistotutkija Juulia Jylhävä Tampereen yliopistosta on hankkeen päättökä ja hankkeen partnerina toimii apulaisprofessori Mikaela von Bonsdorff Jyväskylän yliopistosta.

Lisätietoja: <https://www.gerec.fi/juulia-jylhavan-johtamalle-hankkeelle-690-193-en-rahoitus-suomen-akatemiaalta/>

Juulia Jylhävä (Main PI) and **Mikaela von Bonsdorff** (Co-PI) received consortium funding from the Academy of Finland for a project: Paving the way for healthy aging: analysis and development of an electronic frailty index for Finnish healthcare to identify vulnerable individuals at early stages (FINEFI). The multidisciplinary research project uses artificial intelligence and aims to analyze and create an electronic frailty index (eFI). The research will help target feasible prevention strategies to individuals who are at the risk of frailty as well as to promote better health and ultimately healthy aging.

Suomen kulttuurirahasto on myöntänyt 26 000 euron apurahan **Johanna Aholalle** väitöskirjatutkimukseen, joka käsittelee persoonallisuuden ominaisuuksien, myöhäsaikuisiän elämänsiirtymien ja terveyskäyttäytymisen välisiä yhteyksiä. Johannan väitöskirjan perustuu Suomen Akatemian rahoittamaan TRAILS-hankkeeseen, joka on Lapsesta aikuiseksi -pitkittäistutkimuksen uusin, n. 60-vuotiaita tutkittavia koskeva, vaihe.

Johanna Ahola received a 26 000 € grant from the Finnish Cultural Foundation. In her research Johanna explores associations between personality traits, life transitions in late adulthood and health behavior.

Opetus- ja kulttuuriministeriö on myöntänyt 110 000 euron jatkorahoituksen professori **Taina Rantasen** tutkimushankkeeseen iäkkäiden ihmisten liikkuminen ja COVID-19:n sosiaalinen etäisyys. Tutkimus tarkastelee iäkkäiden ihmisten aktiivisuuden ja liikkumisen muutoksia ajanjaksona, joka alkaa ennen koronapandemiaa, sen ensimmäisen aallon poikkeusolojen aikana keväällä 2020 ja vuosina 2021–2022, jolloin pandemia jatkuu edelleen, mutta rajoitustoimia on livenennetty. Tutkimuksessa selvitetään, ovatko toimintakyky tai asuinympäristö yhteydessä aktiivisuuden, liikkumisen ja hyvinvoinnin muutoksiin. Liikkumista tarkastellaan liikkumiskykynä, liikkumisen määränä sekä liikkumisen autonomiana. Tutkimuksen kolmas aineistonkeruu on parhaillaan käynnissä.

<https://www.jyu.fi/fi/ajankohtaista/arkisto/2022/02/opetus-ja-kulttuuriministerio-myonsi-110-000-euron-jatkorahoituksen-tutkimukseen-iakkaiden-ihmisten-liikkumisesta-pandemia-aikana>

Taina Rantanen received a 110 000 € grant from the Ministry of Education and Culture for research on older people's mobility and social distance of COVID-19 pandemic.

Juho Vainion Säätiö on myöntänyt **Kirsi Keskiselle** 29 310 euron apurahan hankkeen 'Environments supporting activity in old age: pre-, at- and post-COVID19 (ESPACE)' toiselle vuodelle. Kolmivuotiseksi suunnitellussa hankkeessa tutkitaan ikääntyneiden päivittäistä aktiivisuutta koronapandemiaa ennen, tiukimpien rajoitustoimien aikana ja niiden jälkeen sekä tarkastellaan aktiivisuuteen yhteydessä olevia ympäristötekijöitä

Kirsi Keskinen received a 29 310 € grant from the Juho Vainio Foundation for the study: 'Environments supporting activity in old age: pre-, at- and post-COVID19 (ESPACE)'.

Juho Vainion säätiö on myöntänyt **Enni Hietavalalle** 25 000 euron apurahan tutkimukseen 'Syömiskäyttäytyminen, fyysinen aktiivisuus ja psyykinen hyvinvointi taistelussa hormoneja ja kehonkoostumuksen muutoksia vastaan vaihdevuosien aikana (HEATMENT-tutkimus)'. Hankkeessa tutkitaan, miten syömiskäyttäytyminen, fyysinen aktiivisuus ja psyykinen hyvinvointi muuttuvat vaihdevuosien aikana ja mikä merkitys mahdollisilla muutoksilla on kehonkoostumuksen ja lihasten suorituskyvyn sekä niissä tapahtuvien muutosten kannalta.

Enni Hietavala received a 25 000 € grant from the Juho Vainio Foundation for the study: 'Syömiskäyttäytyminen, fyysinen aktiivisuus ja psyykinen hyvinvointi taistelussa hormoneja ja kehonkoostumuksen muutoksia vastaan vaihdevuosien aikana (HEATMENT)'.

Juho Vainion säätiö on myöntänyt **Laura Joensuulle** 25 000 euron apurahan tutkimukseen, jossa selvitetään insuliiniresistenssin kehittymistä. Tutkimuksen tarkoituksena on selvittää, voidaanko jo varhaisessa vaiheessa elämänkaarta tunnistaa tekoälyn avulla niitä yksilöitä, joille kehittyy insuliiniresistenssi. Lisäksi tutkimuksessa selvitetään liikunnan terveyshyötyjä metabolomiikan avulla.

Laura Joensuu received a 25 000 € grant from the Juho Vainio Foundation for the study: 'Insulin resistance in adolescents - Predicting the onset with machine learning and assessing the role of serum metabolites in the physical activity-insulin resistance relationship'.

Juho Vainion säätiö on myöntänyt **Marko Korhoselle** 30 000 euron apurahan tutkimukseen 'Fyysisesti aktiivisen elämäntavan pitkäaikaisvaikutukset terveyteen ja toimintakykyyn ikääntyessä – seurantatutkimus'. Hankkeessa tutkitaan liikunnallisen elämäntavan vaikutuksia iäkkäiden hyvinvointiin ja selvitetään, minkä sisältöinen liikunta (urheilu, kuntoliikunta, hyötyliikunta) on hyödyllisintä myöhäsiän toimintakyvyn säilyttämisessä.

Marko Korhonen received a 30 000 € grant from the Juho Vainio Foundation for the study: 'Fyysisesti aktiivisen elämäntavan pitkäaikaisvaikutukset terveyteen ja toimintakykyyn ikääntyessä – seurantatutkimus'.

Päivikki ja Sakari Sohlbergin säätiö on myöntänyt 50 000 euron rahoituksen akatemiaturkija **Elina Sillanpään** uudelle projektille ”Gene-environment interplay in lifestyle, cardiometabolic diseases and longevity” (LongLife). LongLife-projektissa tutkitaan perimän ja elintapojen vuorovaikutusta ja merkitystä kansansairauksien ja pitkäikäisyyden selittäjinä. Tutkimuksen tavoitteena on tuottaa tietoa, jonka avulla voidaan lisätä väestön terveitä elinvuosia. Rahoitus on kaksivuotinen.

<https://www.jyu.fi/sport/fi/ajankohtaista/uutiset/akatemiaturkija-elina-sillanpaalle-50-000-euron-tutkimusrahoitus>

Elina Sillanpää received a 50 000 € grant from the Päivikki and Sakari Sohlberg Foundation for the new research project: ”Gene-environment interplay in lifestyle, cardiometabolic diseases and longevity” (LongLife).

Onnea kaikille rahoituksen saajille!

Congratulations to all researchers and research groups that received funding!

Uudet työntekijät & nimitykset / New co-workers & Appointments

Joona Neuvonen on aloittanut 1.2.2022 tutkimusavustajana ja tulee toimimaan myöhemmin väitöskirjatutkijana Laura Karavirran johtamassa Akatemiaturkijahankkeessa ”Individual physical activity profiling in older adults: Reforming the assessment of dose-response relationship”.

Joona Neuvonen started working as a research assistant on 1.2.2022 and will be appointed as doctoral researcher to Laura Karavirta’s Academy research fellow project ”Individual physical activity profiling in older adults: Reforming the assessment of dose-response relationship”.

Laura Joensuu aloitti tutkijatohtorina Elina Sillanpään johtamassa GenActive-tutkimuksessa tammikuussa 2022. Tutkimusta rahoittaa Suomen Akatemia. Laura tutkii kausaaliyhteyksiä geneettisen perimän, fyysisen aktiivisuuden ja kardiometabolisten sairauksien välillä käyttäen isoja väestöaineistoja, polygeenisii riskisummia ja geneettisesti kontrolloituja pitkittäisasetelmiä. Lisäksi hän tutkii sairauden suhteen erilaisilla identtisillä kaksospareilla mekanismeja ja reittejä, jotka vaikuttavat geneettisen sairausriskin ilmenemiseen.

Laura väitteli Terveystieteiden tohtoriksi alkuvuodesta 2022 Jyväskylän yliopiston liikuntatieteellisestä tiedekunnasta liikuntalääketieteen tieteenalalta. Hänen opinnäytetyönsä sai alan huippuosaamista edustavan arvosanan ”kiittäen hyväksytty”. Laura on tutkinut aiemmin fyysistä kuntoa, liikuntaa, terveyttä ja harjoitusvasteita lapsilla, nuorilla, aikuisilla ja urheilijoilla. Ennen väitöskirjatutkimuksen aloittamista hän työskenteli Kilpa- ja huippu-urheilun tutkimuskeskus KIHU:ssa sekä Liikunnan ja kansanterveyden edistämissäätiö LIKESissä. Vapaa-ajalla Lauran aika kuluu perheen parissa. Lauran voi myös löytää kesäisin metsästä etsimässä rasteja ja talvisin hiihtämässä.

Laura Joensuu started as a postdoctoral researcher in Elina Sillanpää's GenActive- research project in January 2022. The research is funded by the Academy of Finland.

Gerontologian ja kansanterveyden professori **Taina Rantanen** Jyväskylän yliopistosta on valittu Suomalaisen Tiedeakatemia jäseneksi. Suomalainen Tiedeakatemia on vuonna 1908 perustettu yleistieteellinen seura, jonka tehtävänä on edistää tieteellistä tutkimusta sekä toimia korkeatasoista tiedettä edustavien tutkijoiden yhdyssiteenä. Tiedeakatemia jäseniksi kutsutaan ansioituneita ja yleisesti arvostettuja kotimaisia ja ulkomaisia tieteentekijöitä laajasti tieteen eri aloilta. Jäsenyys on elinikäinen. Tiedeakatemiassa on yli 800 kotimaista ja 180 ulkomaista jäsentä, jotka on kutsuttu jäseniksi tieteellisten ansioidensa perusteella.

<https://acadsci.fi/ajankohtaista/suomalaisen-tiedeakatemia-uudet-jasenet-2022/>

Professor **Taina Rantanen** was elected as a member of the Finnish Academy of Science and Letters. The Finnish Academy of Science and Letters is a broad-based learned society founded in 1908 with the principal aim of promoting scientific research and acting as a bond between those engaged in advanced research. The scientists elected to membership of the Academy are distinguished academics. Membership of the Finnish Academy of Science and Letters, in common with membership of any other academy of science, is looked on as a considerable achievement in a person's academic career.

<https://acadsci.fi/en/news/new-members-2022/>

Elina Sillanpää on kutsuttu Jyväskylän yliopiston promootion Yliairueksi. Koko yliopiston yhteinen maisteri- ja tohtoripromoatio järjestetään toukokuussa 2023.

Elina Sillanpää has been invited to serve as the Head Marshal in University of Jyväskylä Conferment of Degrees Ceremony in 2023

Mikaela von Bonsdorff kutsuttiin asiantuntijaksi kommentoimaan "Active and Healthy Ageing – Heterogenous perspectives and Nordic indicators" tutkimusraporttia raportin julkaisuwebinaarissa huhtikuussa 2022. Nordregio-tutkimuskeskus, Pohjoismainen ministerineuvosto.

Mikaela von Bonsdorff participated as an invited expert to comment the research report "Active and Healthy Ageing – Heterogenous perspectives and Nordic indicators". Release webinar, Nordregio, Nordic Welfare Centre, Nordic Council of Ministers, April 2022.

Katja Kokko on nimitetty yhdeksi Jyväskylän yliopiston JYU.Well-verkoston puheenjohtajista 2022 ([JYU.Well community – University of Jyväskylä](#)).

Katja Kokko was nominated as one of the chairpersons of the JYU.Well community at the University of Jyväskylä ([JYU.Well community – University of Jyväskylä](#)).

Mikaela von Bonsdorff on nimitetty Swedish Research Council for Health, Working life and welfare FORTE vuoden 2022 kansanterveyden tutkimusrahoituspaneelin puheenjohtajaksi.

Mikaela von Bonsdorff was elected as the chair of the Swedish Research Council for Health, Working life and welfare FORTE's year 2022 public health's research funding panel.

Mikaela von Bonsdorff on nimitetty The Finnish Publication forum (JUFO) paneelin 14 (terveystieteet ja muut lääketieteet) jäseneksi v. 2022–25.

Mikaela von Bonsdorff was nominated as one of the members of The Finnish Publication forum (JUFO), panel 14 (health sciences and other medical sciences) for 2022-2025.

Katja Kokko jatkaa The Finnish Publication forum (JUFO) paneelissa toisen kauden. Katja on paneelin 18 (psykologia ja kasvatustiede) jäsen ja varapuheenjohtaja v. 2022–25.

Katja Kokko continues as a member and as the vice chair in the The Finnish Publication forum (JUFO), panel 18 (psychology and education) for 2022-2025.

Paljon onnea kaikille!

Congratulations!

Palkinnot / Awards

Professoriliiton Jyväskylän osasto myönsi Vuoden 2021 Uno, tieteen moniottelija -palkinnon yhteiskuntapolitiikan professori **Teppo Krögerille** 30.11.2021. Hän johtaa Ikääntymisen ja hoivan tutkimuksen huippuyksikköä ja on Aktiivisena vanheneminen ja hoiva -profilointialueen varajohtaja.

Kröger on tuottelias ja uutta luova tutkija ja aktiivinen yhteiskunnallinen keskustelija. Hän on tuonut julkiseen keskusteluun mm. käsitteen hoivaköyhyys. Hän on ottanut julkisuudessa väsymättömästi kantaa ikääntyvän väestön oikeudesta tarvitsemiinsa palveluihin ja tuonut esiin alan lisärahoitustarpeen. Suomi on ikääntyvän väestön maa ja tyydyttämätön hoivatarve on Suomessa paheneva ongelma, joka vaatii nopeita ja rohkeita toimenpiteitä. Professori Kröger puhuu rohkeasti kaikkein heikoimpien puolesta, niiden puolesta, jotka eivät siihen enää itse pysty. Palkinto on myönnetty tunnustuksena tästä taistelumielestä ja yhteiskunnallisesti vaikuttavalle tutkimukselle omistautumisesta.

Professoriliiton Jyväskylän osasto perusti Vuoden Uno -palkinnon vuonna 2019 juhlistaakseen Professoriliiton ja osaston 50-vuotista taivalta. Palkinto myönnetään vuosittain Jyväskylän yliopiston palveluksessa olevalle professorille tunnustuksena ansiokkaasta ja menestyksekkästä työstä tieteen hyväksi. Palkinnonsaajan valitsee Professoriliiton Jyväskylän osaston johtokunta osaston jäsenten tekemien esitysten pohjalta. Palkinnon tavoitteena on tehdä näkyväksi professorin työn monimuotoisuutta ja korostaa sitä, että professori voi toimia tiedeyhteisön hyväksi monin eri tavoin edistäen tieteellistä tutkimusta ja koulutusta sekä niiden vaikuttavuutta suomalaisessa yhteiskunnassa ja globaalisti. Palkintoperusteiden painotukset vaihtuvat vuosittain.

Professor **Teppo Kröger** received the 'UNO of the year – all-rounder of science' award on 31 November 2021. The award is distributed by the Finnish Union of University Professors, Jyväskylä Chapter.

Paljon onnea Teppo!

Congratulations, Teppo!

Esitykset / Presentations

23.5.2022: **Katja Kokko**: Miksi iäkkäiden mielen hyvinvointia kannattaa tukea? Esitys eduskunnan IKÄ-verkoston webinaarissa 23.5.2022.

23.5.2022 **Laura Karavirta**: Energiankulutuksen mittaamisesta. Suomen Akatemian Tietobreikki, Pikkolan koulu, Kangasala.

21.5.2022. **Kekäläinen, T.**, Luchetti, M., Sutin, A. & Terracciano, A. Kongressiesitys (poster). Individual and country-level factors behind self-reported and accelerometer-based physical activity: A cross-national analysis of European countries. International Society of Behavioral Nutrition and Physical Activity Annual Meeting. Phoenix, Arizona, USA. 18.-21.5.2022.

20.5.2022 **Laura Karavirta**: Tiedätkö minkälaisessa fyysisessä kunnossa olet? Jyväskylän yliopiston kirjasto Lähteen avoimet ovet Yläkaupungin yössä. Tiedettä kaikille -tietoiskut: Vastuullisuutta, hyvinvointia ja jatkuvaa oppimista.

12.5.2022 **Katja Pynnönen**: Hyvistä kohtaamisista mielen hyvinvointia. Ikäinstituutin ja THL:n järjestämä Ikääntyminen ja mielen hyvinvointi -seminaari.

10.5.2022: **Kaisa Koivunen**: Resilience in old age: physical performance and psychosocial factors in changing sociohistorical contexts and as resources in adversities. Gerontologian ja kansanterveyden väitöskirjaesitys Terveystieteiden XVII Tieteen päivässä.

10.2.2022 **Kokko, K.** & Heimonen, S: Mielen hyvinvointi ikääntyessä – tutkittua tietoa ja kehittämistyön tuloksia. Kutsuesitys STM:n poikkihallinnollisessa ikäohjelman iäkkäiden mielen hyvinvointia käsittelevässä työpajassa.

27.1.2022 **Tiina Savikangas & Sira Karvinen**. Aktiivinen ikääntyminen. Lähitiede-ilta Piippurannan Klubilla.

Muut uutiset / Other news

Vierailut

Arne Hendrix, KU Leuvenin yliopistosta Belgiasta vieraili kolmen kuukauden ajan **Elina Sillanpään** tutkimusryhmässä. Arne auttaa data analyyseissä ja liikuntaharjoitteluprojektissa, jossa tutkitaan lihasten epigeneettisiä muutoksia harjoittelun ja harjoittelemattomuuden aikana.

Arnen terveiset: 'Moi! My name is Arne Hendrix, student from the Faculty of Sports and Rehabilitation sciences of KU Leuven in Belgium. I'm doing my external internship at the University of Jyväskylä. Here I will

do a data analysis on new epigenetical clocks under the supervision of Elina Sillanpää. I will also assist PhD students during the strength tests and guidance/supervision of the training sessions in the TraDeRe project of professors J. Ahtiainen and J. Hulmi.'

Arne Hendrix from KU Leuven (Belgia) visited in University of Jyväskylä, in **Elina Sillanpää's** research group.

Arne's greetings: 'Moi! My name is Arne Hendrix, student from the Faculty of Sports and Rehabilitation sciences of KU Leuven in Belgium. I'm doing my external internship at the University of Jyväskylä. Here I will do a data analysis on new epigenetical clocks under the supervision of Elina Sillanpää. I will also assist PhD students during the strength tests and guidance/supervision of the training sessions in the TraDeRe project of professors J. Ahtiainen and J. Hulmi.'

Blogit/Blog posts

Tiia Kekäläinen 06.04.2022 Ikäinstituutin blogissa:

Liikunnan iloa ja arjen valintoja – miten motivoida liikkeelle?

<https://www.ikainstituutti.fi/blogi/liikunnan-iloa-ja-arjen-valintoja-miten-motivoida-liikkeelle/>

Katja Kokko, 3.12.2021 Gerontoblogissa:

Miten valita pitkään jatkuneen pitkittäistutkimuksen menetelmät? Esimerkkinä JYLS-pitkittäistutkimus

<https://www.gerec.fi/miten-valita-pitkaan-jatkuneen-pitkittaistutkimuksen-menetelmat-esimerkkina-jyls-pitkittaistutkimus/>

Podcastit ja radio-ohjelmat/ Podcasts and radio

Katja Kokko, 15.12.2021 Järviradion Tiedevartissa:

Gerontologian tutkimuskeskuksen tutkimusjohtaja Katja Kokko kertoo ikääntymisen tutkimuksesta.

<https://www.jarviradio.fi/tiedevartti-ohjelmasarja/>

Outi Jolanki & **Kirsi Keskinen** Hyviä uutisia vanhenemisestä -podcastissa:

Asumisella ja ympäristöllä on tärkeä yhteys hyvään vanhuuteen

https://soundcloud.com/radio_moreeni/asumisella-ja-ymparistolla-on-tarkea-yhteys-hyvaan-vanhuuteen?in=radio_moreeni/sets/hyviae-uutisia-vanhenemisesta

Media

Taina Rantanen, 15.5.2022, Helsingin Sanomat

Miksi korona-aika on jäänyt meille päälle? "On tärkeää, että jossain vaiheessa uskaltaa päästää irti"

https://www.hs.fi/kotimaa/art-2000008790165.html?fbclid=IwAR1tID0_gfVvTMQU0vd0tSiF7NfwpfFdCADuQLfOQTzrw3E9dSoXeLvz4FU

Laura Joensuu, 7.2.2022 Liikunta & Tiede 1/2022

Ylipaino ja elämäntilanteen vaikeuden selittävät heikkoja MOVE!-tuloksia

<https://www.lts.fi/liikunta-tiede/artikkelit/ylipaino-ja-elamantilanteen-vaikeudet-selittavat-heikkoja-move-tuloksia>

Laura Joensuu, 20.1.2022 Jämsän Seutu

Tutkimus osoitti: Mitä enemmän nuorella on rasvamassaa, sitä heikomman tuloksen hän saa Move!-mittauksissa – Kaipolassa alakoulun käynyt tutkija muistaa edelleen, mitä kehitettävää hänellä oli kuntotesteissä

<https://www.jamsanseutu.fi/elamanmeno/art-2000008551118.html>

Laura Joensuu, 20.1.2022 Jämsän Seutu

Suunnistuksen MM-kultaa 20-vuotiaana voittanut jämsäläislähtöinen Laura Joensuu keskittyi nuorena urheiluun: ”En yliopistoon mennessä ajatellut, että väittelisin joskus tohtoriksi”

<https://www.jamsanseutu.fi/elamanmeno/art-2000008554119.html>

Laura Joensuu, 15.1.2022 Keski-suomalainen

Jo 6-vuotiailla voi olla poikkeamia valtimoiden toiminnassa ja oireita sydän- ja verisuonitaudeista – väitöskirja vahvistaa tiedon, että koululaisten peruskunto rapistuu tasaisesti

<https://www.ksml.fi/urheilu/4440040>

Laura Joensuu 11.1.2022 Helsingin Sanomat

Pääkirjoitus: Lapsia uhkaa vakava terveyskriisi

<https://www.hs.fi/paakirjoitukset/art-2000008529730.html>

Teppo Kröger, 10.1.2022 Keski-suomalainen

Professori Teppo Kröger pelkää, että vanhuspalveluiden hoitajamitoitus yritetään hoitaa kepulikonsteilla – ”Tästä on joissakin kunnissa ollut jo merkkejä”

<https://www.ksml.fi/paikalliset/4431187>

Taina Rantanen, 13.12.2021 Seura

Eläkeläisten täysi potentiaali jää hyödyntämättä Suomessa, tutkija pelkää – ”Etsivät turhautuneina itselleen järkevää tekemistä”

<https://seura.fi/asiat/ajankohtaista/elakelaisten-taysi-potentiaali-jaa-hyodyntamatta-suomessa-tutkija-pelkaa-etsivat-turhautuneina-itselleen-jarkevaa-tekemista/>

Muut uutiset/Other news:

Kaikille avoin Jyväskylän yliopiston verkkokurssi: 'Kehosta mitattava hyvinvointitieto' julkaistiin maaliskuussa. Kurssi on maksuton. Kurssin opettajina **Laura Karavirta**, Heikki Peltonen, **Timo Rantalainen**, Maria Schildt, **Tuuli Suominen**, **Katja Waller**, Jan Wikgren.

Lisätietoja: <https://www.avoin.jyu.fi/fi/opintotarjonta/kehosta-mitattava-hyvinvointitieto/mooc>

TAMPERE

Julkaisut / Publications

Pia Anttila, Tiia Ngandu, Jenni Lehtisalo, Miia Kivipelto, **Jenni Kulmala**. Liikkumisen kannustimet muistisairauksien riskiryhmään kuuluvilla ikääntyneillä. Gerontologia. 2022 36(1).

<https://journal.fi/gerontologia/article/view/108980/68060>

Enroth L, Jasilionis D, Németh L, Strand BH, Tanjung I, Sundberg L, Fors S, Jylhä M & Brønnum-Hansen H 2022. Changes in socioeconomic differentials in old age life expectancy in four Nordic countries – The impact of educational expansion and education-specific mortality. European Journal of Ageing.

<https://doi.org/10.1007/s10433-022-00698-y>

Tiedote: <https://www.gerec.fi/pohjoismainen-rekisteritutkimus-tarkastelee-koulutustason-nousun-vaikutusta-elinajanodotteeseen-65-vuotiaana/>

Gaudel P, **Neupane S**, Koivisto A-M, Kaunonen M, Rantanen A. Effects of intervention on lifestyle changes among coronary artery disease patients: A 6-month follow-up study. Nursing Open, 2022. DOI: 10.1002/nop2.1212

Haagsma, JA, Charalampous, P, Ariani, F, **Neupane S**. et al. The burden of injury in Central, Eastern, and Western European sub-region: a systematic analysis from the Global Burden of Disease 2019 Study. Arch Public Health 80, 142 (2022). <https://doi.org/10.1186/s13690-022-00891-6>

Haapanen MJ, **Jylhävä J**, Kortelainen L, Mikkola TM, Salonen M, Wasenius N, Kajantie E, Eriksson JG_von Bonsdorff MB. Early life factors as predictors of age-associated deficit accumulation across 17 years from midlife to old age. J Gerontol Med Sci, doi: 10.1093/gerona/glac007.

Heinonen, T., Lindfors, P., & **Nygård, C.-H.** (2022). Etäkotihoitotyön sisältö ja kuormittavuus sekä mahdollisuudet työurien pidentäjänä. Gerontologia. <https://doi.org/10.23989/gerontologia.109921>

Laura Kananen, Mikko Hurme, Alexander Bürkle, Maria Moreno-Villanueva, Jürgen Bernhardt, Florence Debacq-Chainiaux, Beatrix Grubeck-Loebenstein, Marco Malavolta, Andrea Basso, Francesco Piacenza, Sebastiano Collino, Efstathios S Gonos, Ewa Sikora, Daniela Gradinaru, Eugene HJM Jansen, Martin ET Dollé, Michel Salmon, Wolfgang Stuetz, Daniela Weber, Tilman Grune, Nicolle Breusing, Andreas Simm, Miriam Capri, Claudio Franceschi, Eline Slagboom, Duncan Talbot, Claude Libert, **Jani Raitanen**, Seppo Koskinen, Tommi Härkänen, Sari Stenholm, Mika Ala-Korpela, Terho Lehtimäki, Olli T Raitakari, Olavi Ukkola, Mika Kähönen, **Marja Jylhä** and **Juulia Jylhävä**. Circulating cell-free DNA in health and disease --- the relationship to health behaviours, ageing phenotypes and metabolomics. Geroscience. Accepted for publication.

Jenni Kulmala, Elisa Tiilikainen, Inna Lisko, Tiia Ngandu, Miia Kivipelto, Alina Solomon. Personal Social Networks of Community-Dwelling Oldest Old During the Covid-19 Pandemic—A Qualitative Study. Front. Public Health, 24 December 2021 <https://doi.org/10.3389/fpubh.2021.770965> Available: <https://www.frontiersin.org/articles/10.3389/fpubh.2021.770965/full>

Tiedote: <https://www.gerec.fi/yli-80-vuotiaiden-sosiaalisissa-suhteissa-tapahtuneet-muutokset-pandemian-aikana-ovat-olleet-hyvin-moninaisia/>

Kurkela O, Nevalainen J, Arffman M, Lahtela J, **Forma L** (2022) Typical care pathways of foot-related diabetes complications and their costs. BMC Health Services Research 22: 559.

<https://doi.org/10.1186/s12913-022-07853-2>

Kyrönlähti S, Neupane S, Nygård C-H, Oakman J, Juutinen S, Mäkikangas A. Perceived Work Ability during Enforced Working from Home Due to the COVID-19 Pandemic among Finnish Higher Educational Staff. *International Journal of Environmental Research and Public Health*. 2022; 19(10):6230.

<https://doi.org/10.3390/ijerph19106230>

Levin, A.T., **Jylhävä, J.**, Religa, D. et al. COVID-19 prevalence and mortality in longer-term care facilities. *Eur J Epidemiol* 37, 227–234 (2022). <https://doi.org/10.1007/s10654-022-00861-w>

Tiedote/Press release: <https://www.gerec.fi/tuore-tutkimus-tarkastelee-laitoksissa-asuvien-vanhusten-korkeisiin-covid-19-kuolinlukuihin-johtaneita-tekijoita/>

Lehto-Niskala, V., Jolanki, O., & Jylhä, M. (2021). Family's role in long-term care—A qualitative study of Finnish family members' experiences on supporting the functional ability of an older relative. *Health & Social Care in the Community*, December, 1–9. <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1111/hsc.13700>

Tiedote: <https://www.gerec.fi/hoivakotiasukkaiden-perheenjasenet-korostavat-sosiaalista-kanssakaymista-toimintakyvyn-yllapitamisessa/>

Meoni G, Tenori L, Schade S, Licari C, Pirazzini C, Bacalini MG, Garagnani P, Turano P; PROPAG-AGEING Consortium (incl. **J. Jylhävä**), Trenkwalder C, Franceschi C, Mollenhauer B, Luchinat C. Metabolite and lipoprotein profiles reveal sex-related oxidative stress imbalance in de novo drug-naïve Parkinson's disease patients. *NPJ Parkinsons Dis*. 2022 Feb 8;8(1):14. doi: 10.1038/s41531-021-00274-8.

Neerja Chowdhary, Corrado Barbui, Kaarin J Anstey, Miia Kivipelto, Cleusa P Ferri, Yves Joannette, Huali Wang, Adelina Comas-Herrera, Charles Alessi, Kusumadewi Suharya, Joseph Kibachio, Ronald C Petersen, Ayesha Motala, Shanthi Mendis, Dorairaj Prabhakaran, Ameenah Bibi Mia Sorefan, Amit Dias, Riadh Gouider, Ruth Stephen, **Jenni Kulmala**, Mariagnese Barbera, Lidan Zheng, Ruth Peters, Martin Prince, Tarun Dua. Reducing the risk of cognitive decline and dementia: WHO recommendations. *Front. Neurol.*, 10 January 2022. doi: 10.3389/fneur.2021.765584

Available: <https://www.frontiersin.org/articles/10.3389/fneur.2021.765584/full>

Subas Neupane, Saila Kyrönlähti, Prakash K.C., Anna Siukola, Hanna Kosonen, Kirsi Lumme-Sandt, Pirjo Nikander & Clas-Håkan Nygård. Indicators of Sustainable Employability among Older Finnish Postal Service Employees: A Longitudinal Study of Age and Time Effects. *Sustainability* 2022, 14, 5729.

<https://doi.org/10.3390/su14095729>

Neupane, S., Kyrönlähti, S., Kosonen, H. et al. Quality of work community and workers' intention to retire. *Int Arch Occup Environ Health* (2022). <https://doi.org/10.1007/s00420-021-01826-4>

Tiedote: <https://www.gerec.fi/elakoityymisaikomuksiin-vaikuttavia-tekijoita-voitaisiin-huomioida-tyopaikoilla/>

Oakman, J., **Neupane, S., Kyrönlähti, S. Nygård, C-H.**, Lambert, K. Musculoskeletal pain trajectories of employees working from home during the COVID-19 pandemic. *Int Arch Occup Environ Health* (in press)

Paudel, N., Adhikari, B., K.C., P., **Kyrönlähti, S., Nygård, C-H. & Neupane, S.** Effectiveness of interventions on the stress management of schoolteachers - A systematic review and meta-analysis. *Occupational and Environmental Medicine* (accepted for publication)

Pega F, Momen NC, Gagliardi D, Bero LA, Boccuni F, Chartres N, Descatha A, Dzhambov A, Godderis L, Loney T, Mandrioli D, Modenese A, van der Molen HF, Morgan RL, **Neupane S**, Pachito D, Paulo M, **Prakash KC**, Scheepers PTJ, Texeira L, Tenkate T, Woodruff TJ, Norris SL. Assessing the quality of evidence in studies estimating prevalence of exposure to occupational risk factors: The QoE-SPEO approach applied in the

systematic reviews from the WHO/ILO Joint Estimates of the Work-related Burden of Disease and Injury, 2022; 161: 107136.

Siren, Anu (2022). Boforner og den aldrende befolkning. Kirjassa T. M. Andersen & J. R. Skagsen (toim): Et aldrende Danmark. Gyldendal, Kööpenhamina

Siren, Anu, Røgeskov, Maria & Amilon, Anna (2022). Negotiations of vulnerability in aging with vision impairment. Journal of Aging Studies. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.jaging.2022.101036>

Site, A., Lohan, E. S., **Jolanki, O.**, **Valkama, O.**, Hernandez, R. R., Latikka, R., Alekseeva, D., Vasudevan, S., Afolaranmi, S., Ometov, A., Oksanen, A., Lastra, J. M., Nurmi, J., & Nieto Fernandez, F. (2022). Managing Perceived Loneliness and Social-Isolation Levels for Older Adults: A Survey with Focus on Wearables-Based Solutions. Sensors, 22(3), [1108]. <https://doi.org/10.3390/s22031108>

Valkama (os. Tamminen), **Outi.**, & Pirhonen, J. (2021). Puheita ja tekoja – osallisuuden haasteet vanhuudessa. Sosiaalilääketieteellinen Aikakauslehti, 58(4). <https://doi.org/10.23990/sa.95177>

Tiedote: <https://www.gerec.fi/iakkaat-tunnistavat-yhteiskunnan-heille-tarjoamat-palvelut-mutta-kohtaavat-ongelmia-niiden-saavutettavuudessa/>

Zago E, Dal Molin A, Dimitri GM, Xumerle L, Pirazzini C, Bacalini MG, Maturo MG, Azevedo T, Spasov S, Gómez-Garre P, Periñán MT, Jesús S, Baldelli L, Sambati L, Calandra-Buonaura G, Garagnani P, Provini F, <(incl. **J. Jylhävä**>). Early downregulation of hsa-miR-144-3p in serum from drug-naïve Parkinson's disease patients. Sci Rep. 2022 Jan 25;12(1):1330.

Muut julkaisut/Other publications

Lehto-Niskala, V. (2021). Toimintakyky ja kuntoutus ovat monimerkityksellisiä käsitteitä ympärivuorokautisessa pitkäaikaishoidossa. *Gerontologia*, 35(4), 397–400. <https://doi.org/10.23989/gerontologia.111372>

Mark van Gils, Antti Kallonen, **Jenni Kulmala**, **Mari Aaltonen**, **Jutta Pulkki**, Panu Karjalainen, Heino Kuuluvainen, **Vilhelmiina Lehto-Niskala**. Uusi monitieteinen tutkimusryhmä tarkastelee hyvää ja kestävä vanhuutta. *Gerontologia* 2021, 35 (4).

Neupane, S., **Kyrölahti, S.**, **Kosonen, H.** et al. 2022. Ikääntyvien työntekijöiden eläkeaikeet ja työllistymiskyky: Tutkimushankkeen loppuraportti. Tampereen yliopiston julkaisuarkisto, Trepö. <https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-03-2393-6>

Rahoitukset / Funding

Suomen Akatemia on myöntänyt nelivuotisen hankerahan **Julia Jylhävä**n ja Mikaela von Bonsdorffin hankkeelle. Tutkimushankkeessa “Paving the way for healthy aging: analysis and development of an electronic frailty index for Finnish healthcare to identify vulnerable individuals at early stages (FINeFI)” tutkitaan, miten potilastietojärjestelmien tietoja voitaisiin hyödyntää luomaan joka lääkäri- ja hoitajakäynnillä päivittyvä elektroninen frailtyindeksi, eli hauraus-raihnausoireyhtymän indeksi. Indeksi on eräänlainen biologisen vanhenemisen mittari ja sen avulla voidaan varhaisessa vaiheessa identifioida ne

henkilöt, joilla on suurin riski negatiivisille päätetapahtumille ja täten suurin tarve tarkemmalle seurannalle ja räätälöidylle hoidolle.

Tutkimuksessa hyödynnetään uudella tavalla tekoälyperusteista tekstilouhintaa, jonka avulla voidaan tunnistaa potilastietojärjestelmien tiedoista ilmaisia ja lauseita, joiden avulla frailtyideksi muodostetaan. Tutkimus luo pohjaa uudentyyppiselle analytiikalle ja diagnostiikalle, jonka avulla voitaisiin tulevaisuudessa ennaltaehkäistä paremmin terveyden heikkenemistä ja kohdistaa interventioita niihin henkilöihin, jotka niistä eniten hyötyvät. Tutkimus toteutetaan Tampereen yliopistossa ja Jyväskylän yliopistossa sekä Gerontologian tutkimuskeskus GERECissä. Yliopistotutkija Juulia Jylhävä Tampereen yliopistosta on hankkeen päättökä ja hankkeen partnerina toimii apulaisprofessori Mikaela von Bonsdorff Jyväskylän yliopistosta.

Lisätietoja: <https://www.gerec.fi/juulia-jylhavan-johtamalle-hankkeelle-690-193-en-rahoitus-suomen-akatemiaalta/>

Juulia Jylhävä (Main PI) and Mikaela von Bonsdorff (Co-PI) received consortium funding from the Academy of Finland to a project: Paving the way for healthy aging: analysis and development of an electronic frailty index for Finnish healthcare to identify vulnerable individuals at early stages (FINeFI). The multidisciplinary research project uses artificial intelligence and aims to analyze and create an electronic frailty index (eFI). The research will help target feasible prevention strategies to individuals who are at the risk of frailty as well as to promote better health and ultimately healthy aging.

Linda Enrothin ja kollegoiden hankkeelle Heat-AgeCare 25.4.2022 on myönnetty 20 000 euron Tampereen yliopiston Transform-tutkimuslupaan - Towards Effective and Equitable Welfare Services siemenraha. Työryhmä: **Linda Enroth** (PI), **Jere Tiitto**, **Mari Aaltonen** ja **Jutta Pulkki**.

Linda Enroth and colleagues received a 20 000 € seed funding (Towards Effective and Equitable Welfare Services -seed funding) from Tampere University's Transform-platform. Heat-AgeCare research group: **Linda Enroth** (PI), **Jere Tiitto**, **Mari Aaltonen** ja **Jutta Pulkki**.

Emil Aaltosen säätiö on myöntänyt väitöskirjatutkija **Saila Kyrönlahdelle** 29 250 euron suuruisen apurahan tutkimukseen 'Vanhuuden fyysistä toimintakykyä ennakoivat tekijät ja niiden kehityspolut työiässä'.

Saila Kyrönlahti received a 29 250 € grant from the Emil Aaltonen Foundation. The research focuses on factors predicting physical functioning in old age and their development paths in working age.

Tutkijatohtori **Linda Enroth** on valittu Yhteiskunta-alan korkeakoulutetut ry:n tutkimuksen tukirahan saajaksi. Tukiraha jaetaan viitenä vuotena peräkkäin vuoden parhaalle eriarvoisuuteen tai hyvinvointivaltioon liittyvälle tutkimukselle. Linda Enrothin ja Karolinska Institutetin tutkija Stefan Forsin International Journal of Public Healthissa julkaistu tutkimus palkittiin vuoden parhaana eriarvoisuustutkimuksena: Trends in the social class inequalities in disability and self-rated health: Repeated cross-sectional surveys from Finland and Sweden 2001–2018. Raadin mukaan tutkimus laajentaa olennaisella tavalla eriarvoisuustutkimusta ja vahvistaa käsitystä terveyden sosiaalisen eriarvoisuuden pysyvistä, kattavasta luoneesta myös tasa-arvoisina pidetyissä Pohjoismaissa.

<https://yka.fi/ajankohtaista/tutkimuksen-tukiraha-2022/>

Sigrid Juséliuksen säätiö on myöntänyt yliopistotutkija **Juulia Jylhävälle** kolmivuotisen apurahan tutkimukseen 'Multi-omics and causal inference approaches to address the origins of age-related frailty syndrome and identify preventive targets'. Tutkimuksessa on tarkoitus käyttää genomisia ja epidemiologisia kausaalisen päättelyn menetelmiä identifioimaan tekijöitä ja mekanismeja, joiden avulla voidaan vaikuttaa hauraus-raihnausoireyhtymän kehittymiseen.

Juulia Jylhävä received a three-year grant from Sigrid Juselius Foundation for the study: 'Multi-omics and causal inference approaches to address the origins of age-related frailty syndrome and identify preventive targets'.

Subas Neupane on saanut Pirkanmaan sairaanhoitopiiriltä 13 515 euron suuruisen projektirahoituksen tutkimukselle: "The role of working conditions in health trajectories and retirement".

Subas Neupane received a 13 515 € project grant from Pirkanmaa Hospital District for the study: "The role of working conditions in health trajectories and retirement".

Subas Neupane on saanut Sustainable Welfare Systems (SWS) -tutkimusohjelmalta 15 200 euron suuruisen siemenrahan tutkimukseen: Mining cohort health data by GUHA data mining method.

Subas Neupane received a 15 200 € seed funding from Sustainable Welfare Systems (SWS) Research Program, for the study: "Mining cohort health data by GUHA data mining method".

Anja Mäntylän rahasto on myöntänyt väitöskirjatutkija **Hanna Kangastuvalle** 5000 euron tutkimusapurahan tutkimukseen, joka käsittelee avun hakemisen rakentumista ikääntyneiden kerronnassa.

Hanna Kangastupa received a 5000 € grant from Anja Mäntysalo fund for her PhD project. In her PhD Hanna explores older people's help-seeking as a constructive phenomenon.

Jenni Kulmala on saanut toisen vuoden 115 000 euron rahoituksen Opetus- ja kulttuuriministeriön liikuntatieteelliselle projektille "Long-term benefits of physical activity and lifestyle intervention among older people: the role of motivation, mood, pain and the Covid-19 pandemic. Hanketta koordinoidaan Terveyden ja hyvinvoinnin laitokselta.

Jenni Kulmala received a 115 000 € funding for the project: Long-term benefits of physical activity and lifestyle intervention among older people: the role of motivation, mood, pain and the Covid-19 pandemic'.

Juho Vainion säätiö on myöntänyt **Linda Enrothille** 23 000 euron apurahan tutkimukseen 'Prolonging health or delaying mortality? Time trends and social inequality in disability and longevity in old age (PRODEL)'. Hankkeessa tutkitaan terveen elinajanodotteen ajallista muutosta ja sosiaalista eriarvoisuutta vanhuudessa.

Linda Enroth received a 23 000 € grant from Juho Vainio Foundation for the study: 'Prolonging health or delaying mortality? Time trends and social inequality in disability and longevity in old age (PRODEL)'.

Päivikki ja Sakari Sohlbergin säätiö on myöntänyt 95 942 euron suuruisen apurahan professori **Marja Jylhän** johtamalle SoWell- tutkimusryhmälle hankkeeseen ”Vanheneminen ja sosiaalinen hyvinvointi (SoWell) Tutkimus- ja yhteistyöhanke iäkkäiden ihmisten sosiaalisesta hyvinvoinnista ja sen taustatekijöistä”. Tutkimushanke on kokonaisuudessaan viisivuotinen ja nyt myönnetty rahoitus kohdistuu viimeiseen, viidenteen vuoteen. SoWell -tutkimusryhmän toinen vastuullinen johtaja on **Outi Jolanki** ja ryhmään kuuluvat lisäksi **Päivi Ahosola, Kristina Tiainen, Katariina Tuominen** ja **Outi Valkama**.

The Päivikki and Sakari Sohlberg Foundation awarded a grant of 95 942 € for the Ageing and Social Well-Being (SoWell) research project led by professor **Marja Jylhä** and **Outi Jolanki**. The research group include: **Marja Jylhä, Outi Jolanki, Päivi Ahosola, Kristina Tiainen, Katariina Tuominen** and **Outi Valkama**.

Yrjö Johanssonin säätiö on myöntänyt **Laura Kanaselle** 32 000 euron apurahan tutkimukseen: Frailty index in cardiovascular health. Tutkimushankkeessa tutkitaan haurautta (frailty) ja kardiovaskulääriterveyttä kuvaavien indikaattorien suhdetta toisiinsa ainakin kahdessa toisistaan riippumattomassa tutkimusaineistossa (eurooppalainen MARK-AGE ja THL:n T2000/2011). Tutkimushanke on monikeskustutkimus ja Tampereella yhteistyökumppaneita on sekä Yhteiskuntatieteiden tiedekunnan että Lääketieteen ja terveysteknologian tiedekunnan puolelta. Monialainen yhteistyö mahdollistaa asiantuntemuksen sekä gerontologiasta että lääketieteestä. Hankkeen yhteistyökumppaneina on myös kansainvälisiä kumppaneita sekä Terveyden ja hyvinvoinnin laitos.

Laura Kananen received a 32 000 € grant from Yrjö Johansson Foundation for the study: Frailty index in cardiovascular health.

Tampereen GEREcin tutkijat ovat mukana hankkeessa ”Finnish home and sustainable welfare interconnections”, joka sai toisen vuoden 20 000 euron suuruisen siemenrahoituksen Sustainable Welfare Systems (SWS) ohjelmasta.

GEREC’s researchers from Tampere University are involved in a research project: “Finnish home and sustainable welfare interconnections”. The project received second year seed funding (20 000 €) from Sustainable Welfare Systems (SWS) programme.

Tampereen GEREcin tutkijat ovat mukana hankkeessa “Good Life for the older people – sustainable approaches by combining life course perspectives and interventions”, joka sai toisen vuoden 20 000 euron suuruisen siemenrahoituksen Sustainable Welfare Systems (SWS) ohjelmasta.

GEREC’s researchers from Tampere University are involved in a research project: “Good Life for the older people – sustainable approaches by combining life course perspectives and interventions”. The project received second year seed funding (20 000 €) from Sustainable Welfare Systems (SWS) programme.

Onnea kaikille rahoituksen saajille!

Congratulations to all researchers and research groups that received funding!

Uudet työntekijät & nimitykset / New co-workers & Appointments

Jyväskylän yliopistosta vuonna 2016 valmistunut **Hanna Kangastupa** on aloittanut vuoden 2022 alusta gerontologian alan väitöskirjatutkimuksensa terveystieteiden tohtoriohjelmassa Tampereen yliopistossa. Osatutkimuksiin pohjautuva väitöskirja käsittelee ikääntyneiden avun hakemista, jota tarkastellaan kerronnassa rakentuvana ilmiönä. Tutkimusta varten haastatellaan erilaisia avun hakemisen ja vastaanottamisen tilanteita ajankohtaisesti työstäviä kotona asuvia ikäihmisiä. Gerontologian alalla tutkimus osallistuu avun hakemisen aihepiirillään keskusteluun, joka käsittelee sopeutumisen näkökulmia vanhenemisen ja sen mukanaan tuomien muutosten äärellä. Tutkimuksen vastuuhjaajana on professori **Anu Siren**.

Hanna Kangastupa has started her PhD in the doctoral programme of health sciences in Tampere University. In her PhD Hanna will explore older people's help-seeking as a constructive phenomenon. Thesis is supervised by professor **Anu Siren**.

Pia Teräväinen on aloittanut tohtoriopinnot Tampereen yliopiston yhteiskuntatieteiden tiedekunnassa 1.1.2022. Osajulkaisuväitöskirjan aiheena on kotona asuvien ikääntyneiden sosiaalinen kuntoutus. Tutkimuksessaan Pia tarkastelee ikääntyneiden sosiaalisen kuntoutuksen käsitteitä, sisältöjä ja nykytilaa sekä ikääntyneiden sosiaalisen kuntoutuksen tarpeita ja sitä, miten niihin vastataan. Sosiaalisen kuntoutuksen toteuttamiseen liittyviä menetelmiä, keinoja ja esteitä Pia tarkastelee sosiaali- ja terveysalan ammattilaisten näkökulmien kautta. Aihetta lähestytään kirjallisuuskatsauksen sekä ikääntyneiden haastattelujen ja ammattilaisten fokusryhmäkeskustelujen kautta ja aineistot analysoidaan laadullisin menetelmin. Väitöskirjaa ohjaavat yliopistotutkija **Leena Forma** ja yliopistonlehtori **Jutta Pulkki**.

Pia Teräväinen has started her PhD in the doctoral programme of health sciences in Tampere University. In her PhD Pia will explore social rehabilitation of older people living at home. Thesis is supervised by **Leena Forma** and **Jutta Pulkki**.

Yliopistotutkija **Mari Aaltonen** aloitti maaliskuussa THL:n johtavana tutkijana toimintayksikössä Tiedolla johtaminen ja vertaiskehittäminen, Toimintakyky ja palvelutarpeet -tiimissä. Mari jatkaa Tampereen yliopistossa sivutoimisena ja jatkaa yhteistyötä GERECin ja Ikääntymisen ja hoivan huippuyksikön tutkijoiden kanssa.

Mari Aaltonen started as Leading Researcher at the Finnish Institute for Health and Welfare in March 2022. Mari continues research and cooperation with GEREC and Centre of Excellence in Research on Ageing and Care (CoEAgeCare) researchers.

Kasvun ja vanhenemisen tutkijat ry valitsi vuosikokouksessaan 6.4.2022 yhdistyksen uudeksi puheenjohtajaksi terveystieteiden tohtori **Linda Enrothin**. Enroth liittyi KaVaan vuonna 2012 ja on ollut aktiivisesti mukana yhdistyksen toiminnassa sekä jäsenihteerinä (2014-2016) että hallituksen jäsenenä (2015-2022). Enroth työskentelee Tampereen yliopistossa Yhteiskuntatieteiden tiedekunnassa ja on kiinnostunut pitkäikäisyydestä, terveydestä ja toimintakyvystä, sosiaali- ja terveyspalvelujen käytöstä ja erityisesti näiden sosiaalisesta eriarvoisuudesta ja ajallisista muutoksista. Hän on vastuullinen tutkija monitieteisessä Tervaskannot 90+ hankkeessa ja johtaa projektia (PRODEL), jossa tarkastellaan, onko yleistynyt pitkäikäisyys lisännyt toimintakykyisiä vai toimintakyvyn rajoitteisia elinvuosia.

Linda Enroth was elected as the chair of the Finnish Society for Growth and Ageing Research on 6 April 2022.

Linda Enroth valittiin Tampereen yliopiston yhteiskuntatutkimuksen tiedekuntaneuvoston varajäseneksi 4.5.2022.

Linda Enroth was elected as a deputy member of the Faculty Council of the Faculty of Social Sciences in the University of Tampere on 4 May 2022.

Tutkimuspäällikkö, dosentti **Outi Jolanki** on nimitetty Nääsille ry:n 'Tuutorin tuella toimintakykyä, hyvää elämää ja yhteisöllisyyttä senioritaloihin ja -kortteleihin'-hankkeen ohjausryhmän jäseneksi. Hankkeen yhteistyökumppaneita ovat Viola-kotiyhdistys, Onni Kotosalla, YH-kodit, Tampereen kaupunki ja Arttelikumppanuusyhdistys.

Väitöskirjatutkija **Pauliina Halonen** on liittynyt Alusta! -verkojulkaisun toimituskuntaan. Alusta julkaisee asiantuntijatiетoon ja tutkimukseen perustuvaa materiaalia, jossa on yhteiskunnallinen näkökulma. Alustaa julkaisee Tampereen yliopiston yhteiskuntatieteiden tiedekunta.

Paljon onnea kaikille!

Congratulations!

Esitykset / Presentations

2.6.2022 **Clas-Håkan Nygård**: Ikääntyminen ja työ - neljä vuosikymmentä työgerontologiaa. Jäähyväisluento, Tampereen yliopisto.

2.6.2022 **Marja Jylhä**: Vanhuuden voima, tutkimuksen imu, yliopiston henki. Jäähyväisluento, Tampereen yliopisto.

19.5.2022 **Leena Forma**: Ikääntyneiden itsemurhat ja sote-palvelut: rekisteritutkimus vuosilta 1998–2017. Puheenvuoro Sosiaalilääketieteen yhdistys ry:n kevätseminaarissa Helsingissä.

17.5.2022 **Leena Forma**: Miten koronavirusepidemia muutti ikääntyneiden sosiaali- ja terveystalvelujen käyttöä vuonna 2020? Puheenvuoro Perustason sote-palveluiden tutkimusverkoston tapaamisessa (Teams).

17.5.2022 **Outi Jolanki**: Aging and inclusion. AGING CITY -seminar.

7.4.2022 **Päivi Ahosola**: Iäkkäiden arki ja hyvinvointi korona-aikana. SoWell-seminari: Ikäihmisten hyvinvointi koronapandemian aikana ja sen jälkeen.

7.4.2022 **Kristina Tiainen**: Kuinka ikäihmiset voivat? SoWell-kyselytutkimuksen tuloksia. SoWell-seminari: Ikäihmisten hyvinvointi koronapandemian aikana ja sen jälkeen.

7.4.2022 **Outi Valkama** (esittäjänä **Katariina Tuominen**): Digitalisaatio ja iäkkäiden hyvinvointi. SoWell-seminaari: Ikäihmisten hyvinvointi koronapandemian aikana ja sen jälkeen.

4.4.2022 **Jenni Kulmala**: Ikääntyneiden kognitiivisen toimintakyvyn edistäminen. Hyvä vanhuus ja vanhustyö -webinaari. ProEt Oy.

15.3.2022 **Jenni Kulmala**: Yleisöluento: Aivoterveysten ylläpito on elämänmittainen matka. 15.3.2022. Tampereen Martat.

15.3.2022 **Jenni Kulmala**: Luento Vantaan Muistiyhdistyksen ja Uudenmaan Muistiluotsin Aivoviikon seminaarissa: Aivoterveysten ylläpito on elämänmittainen matka. Heureka, Vantaa.

8.2.2022 **Outi Jolanki**: Välimuotoinen asuminen yhteisöllisyyden näkökulmasta. Tampereen kaupungin webinaari Ikäihmisten asumisen vaihtoehtoista.

6.-10.2.2022 **Saila Kyrölahti**: Kongressiesitys (suullinen): 33rd International Congress on Occupational Health, Melbourne – Rome global digital congress, 2022: Longitudinal profiles of occupational physical activity from midlife to retirement, and their associations with old age mobility and disability - a multicohort study.

Abstrakti: Kyrölahti, S, Nygård, C-H, K.C, P. & Neupane S. Do trajectories of occupational physical activity from midlife to retirement predict limitations in mobility and disability in later life? A multi-cohort study. Safety and Health at Work, Vol 13, Supplement, 2022, pp.95-96 <https://doi.org/10.1016/j.shaw.2021.12.1052>.

Abstrakti: Kyrölahti, S, Neupane, S, Nygård, C-H, Oakman, J, Juutinen, S & Mäkikangas, A. Work-from-home physical ergonomics and trajectories of perceived work capacity among higher education employees due to the COVID-19 pandemic. Safety and Health at Work, Vol 13, Supplement, 2022, p.184 <https://doi.org/10.1016/j.shaw.2021.12.1326>.

Abstrakti: Neupane, S, Kyrölahti, S, Oakman, J & Nygård, C-H. Effect of a workplace factors and intervention on retirement pathways, Safety and Health at Work, Vol13, Supplement, 2022, pp.14-15 <https://doi.org/10.1016/j.shaw.2021.12.746>.

8.12.2021 **Mari Aaltonen, Jenni Kulmala, Vilhelmiina Lehto-Niskala**: Ovatko muistisairaudet uhka sosiaaliselle ja taloudelliselle kestävyydelle ja kannattaako toimintakykyä tukea vanhuudessa? Kestävä ja hyvä elämä vanhuudessa: mahdoton yhtälö? -Seminaari.

Lausunnot / Expert statements

Professori **Marja Jylhä** oli kutsuttuna asiantuntijana eduskunnan sosiaali- ja terveysvaliokunnassa ja antoi pyydetyn lausunnon hallituksen esityksestä sosiaalihuoltolain muuttamisesta ja ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemista koskevasta lakiehdotuksesta. Lausunto on luettavissa kokonaisuudessaan täällä: https://www.jyu.fi/hytk/fi/laitokset/yfi/en/research/projects/agecare/lausunto_sote-valiokunta.pdf

Muut uutiset / Other news

Vierailut/Visits

Linda Enroth vieraili Karolina Instituutin ja Tukholman yliopiston ikääntymisen tutkimuksen keskuksessa Ruotsissa (Aging Research Center, Karolinska Institutet and Stockholm University, Sweden) marraskuussa 14.-26.11.2021 (14.-26.11.2021)

Podcastit ja radio-ohjelmat/Podcasts and radio

Outi Valkama, Maria Isola & Jari Pirhonen_Sosiaalilääketieteellisen aikakauslehden podcastissa: läkkäiden yhteiskunnallinen arvostus ja osallistumismahdollisuudet

<https://soundcloud.com/user-677586080-647277457/iakkaiden-yhteiskunnallinen-arvostus-ja-osallistumismahdollisuudet>

Outi Jolanki & Kirsi Keskinen Hyviä uutisia vanhenemisestä -podcastissa:

Asumisella ja ympäristöllä on tärkeä yhteys hyvään vanhuuteen

https://soundcloud.com/radio_moreeni/asumisella-ja-ymparistolla-on-tarkea-yhteys-hyvaan-vanhuuteen?in=radio_moreeni/sets/hyviae-utisia-vanhenemisesta

Marja Jylhä Kuuntele tutkijaa -ohjelmassa:

Marja Jylhä: "Suomella olisi varaa tarjota kohtuulliset vanhuuden palvelut niitä tarvitseville"

https://soundcloud.com/radio_moreeni/marja-jylha-suomella-olisi-varaa-tarjota-kohtuulliset-vanhuuden-palvelut-niita-tarvitseville

Blogit/Blog posts

Jenni Kulmala 25.1.2022 Muistiliiton blogissa:

Hyvän elämän edistämisen yhteisö

<https://www.muistiliitto.fi/fi/muistiliitto/ajankohtaista/muistiliiton-blogi/blogikirjoitukset/muistiliitto-hyvan-elaman-edistamisen-yhteiso>

Marja Jylhä 21.1.2022 Gerontoblogissa:

Vanhuspalvelujen puutteet syövät luottamusta yhteiskuntaan – miten vastaavat hallitus ja sote-alueet?

<https://www.gerec.fi/vanhuspalvelujen-puutteet-syovat-luottamusta-yhteiskuntaan-miten-vastaavat-hallitus-ja-sote-alueet/>

Linda Enroth & Pauliina Halonen 17.12.2021 Gerontoblogissa:

Muuttuvat käsitykset vanhuudesta – miten yli 90-vuotiaat elävät 2020-luvulla?

<https://www.gerec.fi/muuttuvat-kasitykset-vanhuudesta-miten-yli-90-vuotiaat-elavat-2020-luvulla/>

Jenni Kulmala 10.12.2021 Gerontoblogissa:

Mies bensatankilla

<https://www.gerec.fi/mies-bensatankilla/>

Kolumnit/Columns

Marja Jylhä 18.1.2022 Kotimaa-lehti:

Kolumni: Yhä suurempi osa suomalaisista on ikäihmisiä – miksei heidän käsityksillään ole väliä?

https://www.kotimaa.fi/artikkeli/kolumni-yha-suurempi-osa-suomalaisista-on-ikaihmisia-miksei-heidan-kasityksillaan-ole-valia/?fbclid=IwAR1dvk1KsimP3N4jZpBFCJ2UUyd74HWIzqdlw3hD_ZKtCDsw3A2Nj1CSw5Y

Media

Jenni Kulmala. Muisti -lehti 1/2022

Kohti entistä muistiystävällisempää Suomea.

<https://www.muistiliitto.fi/fi/muistiliitto/muisti-lehti/arkisto/kohti-entista-muistiystavallisempaa-suomea>

Marja Jylhä, Kotiliesi nro 11/2022

Näin elät satavuotiaaksi – lue gerontologian professorin vinkit pitkään ja hyvään elämään

<https://kotiliesi.fi/terveys/hyvinvointi/nain-elat-satavuotiaaksi-lue-gerontologian-professorin-vinkit-pitkaan-ja-hyvaan-elamaan/?shared%3D384444-2a6a9971-1>

Marja Jylhä & Linda Enroth, Aamulehti 15.5.2022

Tampereella tutkitaan Suomen vanhimpia

<https://www.aamulehti.fi/tiedejateknologia/art-2000008792834.html>

Marja Jylhä, YLE, 17.2.2022

Vuodeosastoilla makaa vanhuksia, joiden paikka olisi hoivakodissa – Nina Kyöstilä taisteli kokopäiväisesti äitinsä hoitopaikasta

<https://yle.fi/uutiset/3-12317728>

Marja Jylhä, Eläkeläinen-lehti 11.2.2022

Ikäpolitiikka kaipaa uudelleenajattelua

Näköislehti: <https://www.lehtiluukku.fi/lehdet/elakelainen>

Jenni Kulmala, Potilaan lääkirilehti 11.1.2022

Tiukat pandemiarajotukset heikensivät monien iäkkäiden suomalaisten hyvinvointia

<https://www.potilaanlaakarilehti.fi/uutiset/tiukat-thinsp-pandemiarajotukset-thinsp-heikensivat-thinsp-monien-thinsp-iakkaiden-thinsp-suomalaisten-thinsp-hyvinvointia/>

Jenni Kulmala, Iltalehti 7.1.2022

Nyt se on tutkittu: näin ikäihmisten elämä muuttui pandemian aikana

<https://www.iltalehti.fi/kotimaa/a/1d020160-e0b3-4bf8-819b-d3ac782f3b2e>

Jenni Kulmala, Yle 4.1.2022

Tutkimus: Yli 80-vuotiaiden ihmissuhteet ovat korona-aikana kehittyneet hyvin monenlaisiin suuntiin

<https://yle.fi/uutiset/3-12257802>

Tapahtumat/Events

Marja Jylhä vieraili 24.2.2022 Hannu Taanilan tunnilla Keravan kirjastossa keskustelemassa ikääntymisestä ja syksyllä ilmestyneestä teoksesta Vanhuustutkijan koronavuosi — Myöhäiskeski-ikä ja pitkäikäisyyden vallankumous. Tallenne: <https://www.youtube.com/watch?v=UtMbWeVLFrY>

Muut uutiset/Other news

Linda Enroth arvioi kansainvälisen Gerontological Society of America, Annual Meeting 2-6.11.2022 - konferenssin tiivistelmiä 28.3.2022.

Suomen Akatemian rahoittaman IPD-MAD tutkimushankkeen kotisivut on julkaistu osoitteeseen:

<https://projects.tuni.fi/ipd-mad/>

Hanketta voi seurata Twitterissä: @ipd_mad

Tutkimusryhmä: **Subas Neupane, Saira Kyrönlähti, Prakash K.C., Kamilia Tanjung**

Website for Finnish Academy Funded IPD-MAD project is published, and can be found here:

<https://projects.tuni.fi/ipd-mad/>

The project can be followed in the twitter account: @ipd_mad

Research group: **Subas Neupane, Saira Kyrönlahti, Prakash K.C., Kamilia Tanjung**

Tervetuloa Gerontologia 2023 -kongressiin 8.-10.2.2023 Tampere-talolle

Kongressin teemana on **Ikääntymisen uusi aika**, joka viittaa sekä väestön vanhenemiseen että vanhuuden toimintakyvyn muutoksiin. Kongressissa käsitellään vanhenemisen ilmiötä ja ikääntyneiden ihmisten toimintakyvyn, aktiivisuuden, hyvinvoinnin, hoidon, tuen ja palveluiden haasteita ja mahdollisuuksia. Kongressin pääpuhujina ovat muun muassa **Tom Kirkwood, Amanda Grenier, Teppo Kröger, Anu Siren ja Esa Jämsen**.

Tapahtuma on perinteisesti joka kolmas vuosi järjestettävä monialainen kongressi, joka kokoaa yhteen laajasti kaikki iäkkäiden parissa toimivat asiantuntijat. Gerontologia 2023 on sarjassaan 10. kongressi. Tällä kertaa samassa yhteydessä järjestetään myös vuosittaiset Geriatripäivät, mikä laajentaa entisestään tapahtuman monitieteistä ja moniammatillista luonnetta. Kongressin järjestävät Tampereen yliopisto ja Gerontologian tutkimuskeskus sekä kolme alan yhdistystä: Kasvun ja vanhenemisen tutkijat ry, Suomen Geriatrit ry ja Societas Gerontologica Fennica ry.

Tärkeitä päivämääriä

Tiivistelmät:	ma 15.8. – su 18.9.2022
Tiivistelmien hyväksymiskirjeet:	to 20.10.2022
Ilmoittautuminen kongressiin:	to 1.9. – to 22.12.2022
Aikainen ilmoittautuminen:	to 1.9. – ti 15.11.2022
Gerontologia 2023 -kongressi:	ke 8.2 – pe 10.2.2023

Kongressin esitelmäkuksu on julkaistu [kongressin kotisivuille](#). Huomaathan, että tiivistelmiä voi jättää 15.8.2022-18.9.2022.

Tiivistelmät jätetään sähköisellä lomakkeella, joka avataan kongressin kotisivuille 15.8.2022.

Lisätietoja [puhujista](#), [osallistumismaksuista](#) ja kongressista [Gerontologia 2023 -kotisivuilta](#).

Merkitse päivämäärät kalenteriin!

Gerontologia 2023 -järjestelytoimikunnan puolesta,

Kirsi Lumme-Sandt
yliopistonlehtori, Tampereen yliopisto
järjestelytoimikunnan puheenjohtaja

Esa Jämsen
professori, Helsingin yliopisto
järjestelytoimikunnan varapuheenjohtaja

Yhteystiedot:

Kongressin sähköposti: gerontologia2023@tuni.fi

Käytännön järjestelyt: congress@tuni.fi